

ØKONOMISKE RAMMER OG ARBEIDSPROCESS FOR BUDSJETT- OG ØKONOMIPLAN 2021 – 2024

Innledning

Denne saken omhandler fastsetting av økonomisk ramme for kommunal finansiering for årsbudsjett 2021 samt fastsetting av milepæler på de ulike fasene i utarbeidelsen av budsjett- og økonomiplanen 2021 – 2024. Styret får gjennom denne saken innsikt i økonomiske måltall som allerede er bestemt i økonomiplan 2020 – 2023 samt utdyping av den skjevhet som eksisterer i forbindelse med finansieringen av 110-Nordland (nødmeldetjenesten) og hvor det går fram at eierne til Salten Brann IKS betaler mer pr innbygger enn resten av kommunene i Nordland. Problemstillingen forsterkes ved at også alarminntektene fordeles ulikt. Selskapet foreslår i denne saken en løsningsmodell det er ønskelig at styret vedtar. Dette vedtaket vil bli brukt i påfølgende dialog med resten av kommunene i Nordland.

Bakgrunn fra budsjett- og økonomiplan 2020

Det vises til vedlegg i denne saken, 1-3, som utgjør samlet budsjettdokumentasjon for perioden 2020 – 2023. Nedenfor finnes de mest relevante utdrag fra disse.

Økonomisk styringsinformasjon

Inntektssiden til Salten Brann IKS består hovedsakelig av overføring av driftstilskudd fra eierkommuner. Driftstilskuddet blir beregnet ut fra vedtatt budsjett og fordeles ut fra vedtatt standard på brannordning i hver kommune samt innbyggertall i den enkelte eierkommune som følger;

Bruttokostnad inklusive feiekostnad

- Budsjett 2020	kr 88 032 107 (101,3)
- Budsjett 2019	kr 86 931 591 (100)

I overføringen fra eierkommunene ligger også tilskuddet for å finansiere feietjenesten og for 2020 er budsjetterte kostnader for å finansiere feiing pålydende kr. 9 207 055. Kommunene fakturerer selv denne avgiften til huseiere.

Bruttokostnad eksklusiv feiekostnad

- Budsjett 2020	kr 78 823 052 (102,1)
-----------------	-----------------------

Selskapets budsjetttramme for kommunale overføringer for år 2020 ble i økonomiplanvedtaket for 2019 vedtatt til + 0,72% realøkning. Selskapet har gjennom sine budsjettprosesser hatt dette som hovedmål i sin ordinære budsjettprosess, men etter gjennomføring av eiermøtet i november 2019 ble det klart at budsjettforslaget ikke harmoniserte med eierkommunenes egne rammer. For budsjettåret 2020 videreføres driftsbudsjettets hovedstrategi ved at de økte inntektene for 2019 utvikler seg i en ytterligere positiv retning.

Det pekes spesielt på at det er gjort styrking i stab til 110-nødsentral med fokus på salg/marked som igjen gir grunnlag for å øke inntjeningen. Det er også etablert en ny avdeling for salg av direktekoblet brannalarm hvor alle inntekter med tilhørende kostnader allokeres, både pga regnskapsmessige hensyn etter råd fra selskapets revisor, men også som forberedelser til å rendyrke denne kommersielle aktiviteten som på sikt skal over i et eget aksjeselskap for å ivareta konkurranselovgivningen.

Selskapet la også til grunn en helt nødvendig styrking av 1) økonomisk internkontroll samt 2) innkjøpsfunksjon, for å styrke økonomisk styringsevne samt redusere kostnader på innkjøp/rammeavtaler, men denne ambisjonen skal utredes nærmere før den blir tatt med i budsjettet for 2021.

Utviklingen av selskapets realkostnader er belyst i tabellen nedenfor sett opp mot behov for finansiering fra eierkommunene. Her går det klart fram det er forhold utenfor selskapet som påvirker kostnadsøkning, så som; 1) økt AFP utbetaling, 2) økning i nødnettlicenser, 3) lønnsutvikling, 4) prisvekst (kommunal deflator), 5) økning i Yara-avtalen samt 6) økte kostnader for stasjonene Drag og Storjord i Nye Hamarøy kommune. Til sammen utgjør dette 4,2 mill. kroner noe som utgjør hovedforklaringen til den totale økningen. Det er viktige å understreke at økningen i kostnader er større, men kostnadsforståelsen må ses opp mot inntektene til selskapet som øker. Etter utsettelse av den ordinære budsjettbehandling har selskapet gjennomført budsjettmessige innstramminger for å imøtekomme eiernes forventninger sett opp mot den anstrengte økonomiske situasjon som eierkommunene befinner seg i. Tabellen nedenfor viser netto økning sett opp mot disse to forholdene.

Utvikling av realkostnad	Beløp
Kommunal overføring 2019	86 931 591
Økninger - eksterne forhold	
- Økt AFP ubetaling	830 000
- Økt nødnettisenser	237 782
- Lønnsutvikling (3,2%)	1 975 928
- Kommunal deflator	401 580
- Økning Yara avtalen	150 000
- Leie utstyr Drag + Storjord	100 000
- Vakt og drift Drag+Storjord	600 000
Sum økninger ift 2019	4 295 290
Kommunal overføring 2020	88 030 107
Realøkning 2020	-3 196 774
Realøkning i % 2020	-3,63 %

Tabell 2 – Utvikling av realkostnad 2020

Selskapet har overtatt brannberedskapen for Drag og Storjord som del av Nye Hamarøy, men nettoøkningen på eierkommunens brannordning er lav da det pr i dag ikke eksisterer vaktordninger. Derimot er andel av felleskostnader økt for kommunen da innbyggertallet øker. Det er lagt til grunn 50% av innbyggertallet for Tysfjord kommune i kalkulasjonen av totalt 1953 innbyggere. Nye Hamarøy har derfor den største økningen av alle kommuner med 33 %.

Utvikling kommuner (nettoutgift)	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Beiarn	4,46 %	-1,86 %	3,94 %
Bodø	3,73 %	-1,95 %	1,34 %
Fauske	3,28 %	-2,35 %	3,50 %
Gildeskål	4,59 %	-1,82 %	2,78 %
Hamarøy	3,80 %	-1,75 %	33,59 %
Saltdal	3,00 %	-2,74 %	2,53 %
Steigen	3,13 %	-2,22 %	3,91 %
Sørfold	2,94 %	-1,29 %	3,65 %
Meløy	2,17 %	-2,52 %	0,47 %
Værøy		-0,86 %	3,78 %

Tabell 3 – Utvikling kommunale overføringer fratrukket feiekostnad

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Representantskapets vedtak for årsbudsjett 2020, vedtatt 10 desember 2019:

1. Selskapets realvekst for budsjettåret 2020 er beregnet til minus 3,63 %, tilsvarende minus kr. 3.196.774,-.
2. Kommunal finansiering er samlet sett økt fra kr. 86.931.591,- til kr. 88.032.107,-, tilsvarende en samlet økning på 1,26% fra 2019 til 2020.
3. Driftsbudsjett 2020 med forutsetninger legges til grunn for selskapets drift i 2020.
4. Økonomiplan 2020 – 2023 med forutsetninger legges til grunn for selskapets 4-års fokus.
5. Investeringsplan for 2020 på kr. 4.850.000 godkjennes.
6. Styret ber eierkommunene finansiere behovet for tankbiler iht økonomiplanen.
7. Inntektsmål for markedsavdelingen settes til kr. 18.000.000,- for år 2020.
8. Innbyggerkostnad for 110-nødsentralen settes til 65,50 kr pr. innbygger i Salten.
9. Feieravgiften vedtas som følger:
 - For bolig k.r 286,-
 - For fritidsbolig kr. 159,-
10. Avsetning til bundet fond 110-nødsentral godkjennes iht til økonomiplanen.
 - Kr. 146.549 (2020), kr. 590.866 (2021), kr. 1.209.116 (22) og kr. 1.771.595 (2023)
 - Fondet skal håndtere usikkerhet for kommersielle inntekter og delvis finansiering for nytt oppdragshåndteringssystem for 110-nødsentralen i Nordland fra 2021.
11. Bruk av fond godkjennes i henhold til investeringsplan.
 - Bundet fond feiertjenesten kr. 400.000,-.
12. Bruk av fond godkjennes til drift.
 - Disposisjonsfond kr. 500.000,-
 - Bundet fond feiertjenesten kr. 400.000,-.
 - Bundet fond profilering kr. 68.588,-.
13. Selskapet gis myndighet til å ta opp et finansieringslån i henhold til investeringsplan pålydende kr. 2.100.000,-.
14. I tillegg gis selskapet anledning til å ta opp finansieringslån pålydende kr. 1.900.000,- med bakgrunn i forskjøvet anskaffelse på vedtak om anskaffelse av fremskutt enhet fra år 2019 til år 2020.
15. Selskapets øvre lånegrense settes til kr. 27 millioner.
16. Representantskapet ber styret jobbe videre med ytterligere tilpasning av budsjett 2020 ihht eierkommunenes forventninger. Styret fremlegger sak til representantskapet i mai med beskrivelse av igangsatte tiltak.

Økonomiske rammer for årsbudsjett 2021

Vedtatt økonomiplan, 10. desember 2019:

Poster	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2019	2020	2021	2022	2023
Driftsinntekter					
Salgsinntekter	20 267 750	23 838 000	24 000 000	25 270 000	26 470 000
Refusjoner	16 231 966	24 681 695	28 266 306	27 741 550	27 167 338
Sum salgsinntekter og refusjon	36 499 716	48 519 695	52 266 306	53 011 550	53 637 338
Utvikling	29,49 %	32,93 %	7,72 %	1,43 %	1,18 %
Kommunale overføringer	86 931 591	88 030 107	89 445 820	89 970 577	90 544 789
Utvikling	-0,69 %	1,26 %	1,61 %	0,59 %	0,64 %
Sum driftsinntekter	123 431 307	136 549 802	141 712 126	142 982 126	144 182 126
Utvikling	6,66 %	10,63 %	3,78 %	0,90 %	0,84 %
Driftsutgifter					
Lønnskostnad	89 991 844	93 653 180	96 543 151	96 543 151	96 543 151
Varer og tjenester	29 359 205	39 064 179	39 496 568	39 496 568	39 496 568
Momskompensasjon	2 310 627	2 431 872	2 399 872	2 385 769	2 383 622
Annen driftskostnad	-	-	-	-	-
Sum driftsutgifter	121 661 676	135 149 232	138 439 592	138 425 489	138 423 342
Utvikling	6,16 %	11,09 %	2,43 %	-0,01 %	0,00 %
Driftsresultat før finansposter	1 769 631	1 400 569	3 272 534	4 556 637	5 758 784
Finansposter					
Annen renteinntekt	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Annen rentekostnad	341 000	517 525	524 023	782 488	944 323
Avdrag på lån (15 år - år 2020)	2 000 000	1 725 083	1 746 744	2 608 295	3 147 742
Bruk av bundet fond	400 000	468 588	400 000	400 000	400 000
Sum finansposter	(1 921 000)	(1 754 020)	(1 850 768)	(2 970 783)	(3 672 064)
Bruk av tidligere års mindreforbruk	750 000	500 000	250 000	250 000	250 000
Avsetning til disposisjonsfond	598 631	146 549	1 671 767	1 885 854	1 932 699
Driftsresultat	0	(0)	(0)	0	0

I selskapets vedtatte økonomiplan for perioden 2020 til 2023 så er rammeøkningen for kommunale overføringer for 2021 satt til 1,61 % høyere enn dagens 2019 nivå, før pris- og lønnsvekst legges til grunn. Denne forståelsen følger praksisen fra forrige års budsjettprosess.

Det som presenteres som en ny økonomisk effekt er den opprettingen som selskapet nå gjør i samarbeid med resterende kommuner i Nordland som skal sikre likebehandling for innbyggerbetaling samt tilbakebetaling av alarminntekter. Det vises her til vedlegg 3 i sin helhet for en dypere forståelse av bakgrunn og problemstilling.

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

De siste 2 årene så har selskapet utarbeidet en systematisk øking av inntektene fra direktekoblet brannalarm til 110-Nordland. Dette arbeidet ser nå ut til å gi avkastning. Nedenfor presenteres det periodiserte styringstall for å rette opp angitt skjevhet. Det understrekes at tallene ikke er korrigert for diverse usikkerhet, men i all hovedsak så er analysen og kalkulasjonen som ligger til grunn høyst pålitelig.

Oppretting av skjevhet for finansiering av 110-Nordland

Selskapet anbefaler at det for budsjett 2021 og økonomiplan 2021 – 2024 jobbes videre med å kvalitetssikre og iverksette tabell 2 som plan for innbyggerbetaling.

Deltakeravgift per innbygger	2019	2020	2021	2022	2023
Deltakerkommuner	59,5	64	67,5	69,5	71,5
Eierkommuner (Saltens Brann)	73,5	67	67,5	69,5	71,5

Dette gir en innbyggerbetaling på 67,50 kroner i budsjett 2021.

For utjevning av alarminntekter anbefales prinsippene i tabell 5 i påvente av om alle alarminntekter kan tilfalle 110-sentralen gjennom ny samarbeidsavtale med resterende kommuner i Nordland.

Alarminntekter	2019	2020	2021	2022	2023
Alarminntekter deltakerkommuner	7,4	7,7	8	8,3	8,6
Alarminntekter eierkommuner	0,4	3,7	4,4	5,1	5,8
Alarminntekter 110 Nordland	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6
Alarminntekter totalt	14,4	18	19	20	21

Uansett modell som velges for utjevning av skjevheten må det kjøres en prosess med deltakerkommunene. Problemstillingen er presentert for deltakerkommunene tidligere og vil behandles videre i årsmøtet for 110-sentralen 16. juni 2020. Selskapet anbefaler at det for budsjett 2021 og økonomiplan 2021 – 2024 jobbes videre med å kvalitetssikre og iverksette tabell 2 som plan for innbyggerbetaling.

Betydningen av struktur i brannordning

Det pågår en revidering av alle kommunale brannordninger i Saltens Brann IKS i samsvar med DSB-prosess veileder. Prosessen er basert på en helhetlig ROS-analyse for hele regionen for virksomhetsområdet som tilhører brann- og redning. I den forbindelse vil selskapet vurdere beredskapsstrukturen med mål om å revidere egen beredskapsstruktur samt identifisere effektiviseringspotensial i nært samarbeid med kommunene. En slik ROS-prosess må gjennomføres samt vedtas både i selskapets representantskap og i kommunestyrene til

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

eierkommunene før eventuelle reduksjoner av drift- og strukturkostnader kan være mulig å gjennomføre. Det planlegges med å sluttbehandle saken i representantskapet i nov 2020. Deretter vil kommunene bruke tiden fram til påske/sommer 2021 før alle vedtak kan påregnes å være gjennomført.

Tidsplan for budsjettprosess

Se vedlegg 1 til saken.

Forslag til vedtak:

- 1. Styret legger til grunn 1,61 % realøkning for kommunal finansiering (2020 tall) i årsbudsjett 2021 jfr økonomiplanens vedtatte måltall for 2021.*
- 2. Styret ber selskapet om å holde særlig fokus på statlige kostnader herunder lisenser for nødnett og andre pålagte strukturkostnader som ikke kan forutsees.*
- 3. Styret ber selskapet om å rette opp skjevheter vedrørende kommunal innbyggerfinansiering i kommende økonomiplan iht tabell:*

Deltakeravgift per innbygger	2019	2020	2021	2022	2023
Deltakerkommuner	59,5	64	67,5	69,5	71,5
Eierkommuner (Salten Brann)	73,5	67	67,5	69,5	71,5

- 4. Styret ber selskapet om å rette opp skjevheter vedrørende tilbakebetaling av alarminntekter i kommende økonomiplan iht tabell:*

Alarminntekter	2019	2020	2021	2022	2023
Alarminntekter deltakerkommuner	7,4	7,7	8	8,3	8,6
Alarminntekter eierkommuner	0,4	3,7	4,4	5,1	5,8
Alarminntekter 110 Nordland	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6
Alarminntekter totalt	14,4	18	19	20	21

Styret ber selskapet om å vurdere økonomisk risiko i tallgrunnlaget og at risikoanalyse belyses i de kommende budsjettdokumenter.

- 5. Styret legger til grunn selskapets tidsplan for styrets arbeid med neste års økonomiplan.*

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Per Gunnar Pedersen
Daglig leder/Brannsjef
Salten Brann IKS

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internet: www.saltenbrann.no